

Region Västerbotten

Sammanställning av sakområdesstrategier

Detta dokument innehåller en kortfattad översikt av Region Västerbottens sakområdesstrategier, sorterade efter prioriterade områden i RUS. Det är alltid en fördel om projektansökningar kan visa vilka sakområdesstrategier ansökan ligger närmast i linje med, så att rätt bedömning kan göras. Detta dokument kan därför hjälpa till genom att ge en snabb översikt över alla strategier på ett ställe som sökande snabbt kan gå igenom och välja de mest lämpliga strategierna för den berörda ansökan.

För att läsa en fullständig strategi, klicka på respektive rubrik. Detta dokument uppdateras med nya strategier vid behov. Vänligen kontakta någon projektstrateg om ni märker att en ny strategi har tillkommit eller om någon av de befintliga strategierna har uppdaterats.

Innehåll

1: Västerbotten – en nytänkande och smart region.....	2
Regional digitaliseringsstrategi för Västerbotten 2022–2030.....	2
Regional innovationsstrategi 2022–2030	2
S3 Västerbotten Roadmap for Smart Economic Transformation	3
2: Västerbotten – en region med platsbaserad hållbar näringslivsutveckling	4
Regional livsmedelsstrategi 2021–2030.....	4
Strategi för Hållbar Besöksnäring i Västerbotten 2022–2026.....	4
Energiagenda för regionala utvecklingsnämnden.....	5
3: Västerbotten – en nära tillgänglig region	6
Regionalt trafikförsörjningsprogram för Västerbottens län 2020–2025.....	6
4: Västerbotten – en region med hållbara livsmiljöer att bo, verka och leva i	7
Kulturplan Region Västerbotten 2020–2023	7
Regional biblioteksplan 2021–2024.....	7
5: Västerbotten – en hälsofrämjande region	8
6: Västerbotten – en region rik på kompetenser.....	9
Agenda för kompetensförsörjning - Västerbottens län	9

1: Västerbotten – en nytänkande och smart region

Regional digitaliseringsstrategi för Västerbotten 2022–2030

Mål - Strategin vill göra Västerbotten ledande inom digitalisering för att skapa ett bättre och mer hållbart samhälle för invånare och företag.

Viktiga områden:

- Digital Infrastruktur – Säkerställa att hela regionen har snabb och tillförlitlig internetuppkoppling.
- Digital Delaktighet – Se till att alla, oavsett bakgrund, kan använda digitala verktyg och tjänster.
- Digital Kompetens – Utveckla digitala färdigheter för både invånare och företag.
- Digital Säkerhet – Skydda mot digitala hot och cyberattacker för att öka tryggheten.
- Digital Innovation – Skapa förutsättningar för nya digitala idéer och samarbeten.

Genom samarbete mellan kommuner, näringsliv och utbildningssektorn vill strategin skapa en digital utveckling som är hållbar, inkluderande och starkt kopplad till samhällets behov.

Regional innovationsstrategi 2022-2030

Strategin stödjer Agenda 2030-målen och fokuserar på att stärka regional innovationsförmåga genom två mål: att bli en innovationsmotor för hållbar utveckling och att bygga starka och inkluderande innovationsprocesser.

Viktiga Styrkeområden

Strategin identifierar områden där Västerbotten har starka förutsättningar att lyckas och bidra till tillväxt. Dessa styrkeområden är:

- Naturresurser: Här ingår till exempel skog, gruvor och energisystem som vatten- och vindkraft. Västerbotten har mycket av dessa resurser, vilket är viktigt i omställningen till en hållbar ekonomi. Regionen vill därför satsa på hållbara sätt att använda skogen och gruvorna samt utveckla energilösningar som är miljövänliga.
- Kunskapsbaserade näringar: Exempel är Life Science (medicinsk och hälsoinnovation) och digitalisering. Västerbotten har stora möjligheter att växa inom dessa områden tack vare samarbeten med universitet och hög teknisk kompetens. Digitalisering är viktigt för att göra regionen mer konkurrenskraftig och uppkopplad.
- Kultur och kreativitet: Västerbotten har en stark turism- och kultursektor med allt från samisk kultur till kreativa näringar som konst och design. Besökare från hela världen attraheras av Västerbottens unika miljöer och kultur, och strategin vill utveckla detta för att skapa fler arbetstillfällen och ekonomisk tillväxt.

S3 Västerbotten Roadmap for Smart Economic Transformation

Syfte och Mål - S3 Västerbotten-strategin syftar till att stötta hållbar och smart ekonomisk transformation i Västerbotten genom att stärka innovation och samarbeten i regionens nyckelområden. Strategin syftar till att positionera Västerbotten som en ledande aktör inom hållbar tillväxt genom att effektivt utnyttja regionens styrkor och resurser, med särskilt fokus på grön omställning och digitalisering.

Fokusområden

- **Naturresurser och Bioekonomi:** Regionens skog, mineraler och energi används för att främja bioekonomi och hållbar produktion.
- **Industri och Teknologi:** Utveckling inom processindustri, cleantech och digital teknik stärks genom forskningssamarbeten och innovation.
- **Hälsa och Livsvetenskap:** Life Science är ett prioriterat område, särskilt genom samverkan med universitet och sjukvård.
- **Turism och Kreativ Sektor:** Hållbar turism och kulturella näringar spelar en central roll i att stärka den regionala ekonomin.

Metoder för Genomförande

Strategin bygger på "lokala S3-missioner" – specifika insatser och partnerskap för att möta Västerbottens unika utmaningar och mål. Genom dessa missioner ska lokala aktörer samarbeta över sektorsgränser för att utveckla innovationer och nå hållbara resultat. Strategin betonar även internationellt samarbete, särskilt inom EU, för att säkerställa långsiktig utveckling och resurstillgång.

Implementering och Uppföljning

Region Västerbotten ansvarar för att leda, övervaka och stödja genomförandet av S3 Roadmap genom årliga uppföljningar och en halvtidsutvärdering år 2027.

2: Västerbotten – en region med platsbaserad hållbar näringslivsutveckling

Regional livsmedelsstrategi 2021-2030

Regional livsmedelsstrategi 2021–2030 beskriver Region Västerbottens plan för att stärka lokal matproduktion och efterfrågan på närproducerad mat fram till 2030. Målet är att öka livsmedelsproduktionen på ett hållbart sätt, vilket kan skapa arbetstillfällen, minska klimatpåverkan och förbättra den lokala självförsörjningen.

Strategin omfattar fyra huvudområden:

1. **Ökad efterfrågan på närproducerade livsmedel** - Syftar till att främja lokalt producerad mat i butiker, offentliga kök, restauranger och hos invånarna för att minska transportutsläpp och stärka regionens matnäring.
2. **Hållbar produktion och försörjning** - Fokuserar på att skydda mark och vattenresurser för att bibehålla en stabil livsmedelsproduktion och öka beredskapen för kriser.
3. **Goda villkor för företagande** - Vill förbättra förutsättningarna för företag inom livsmedelsnäringen genom bättre infrastruktur, stöd till innovation, och exportmöjligheter.
4. **Innovation och kompetensförsörjning** - Satsar på utbildning och forskning för att utveckla nya lösningar inom livsmedelsproduktion och möta branschens behov.

Strategin bygger på samarbete mellan kommuner, företag, myndigheter och organisationer för att skapa en hållbar och konkurrenskraftig livsmedelskedja i Västerbotten.

Strategi för Hållbar Besöksnäring i Västerbotten 2022–2026

Strategin beskriver rollfördelningen inom regionen, tydliggör samverkansområden mellan aktörer och pekar ut Västerbottens strategiskt viktiga utvecklingsfrågor inom besöksnäringen.

Målet för det strategiska arbetet under 2022–2026 är att *stärka Västerbottens attraktionskraft, tillgänglighet, information och kringsservice*.

I strategin pekas fyra områden ut som särskilt angelägna att prioritera i de kommande årens strategiska arbete:

- Rollfördelning & ansvarsområden
- Kompetensförsörjning & affärsmodeller
- Tillgänglighet & infrastruktur
- Produktutveckling för hållbart resursnyttjande

Även tre teman pekas ut som riktningvisare för arbetet. Dessa bygger på Västerbottens starkaste attraktionsområden och som i framtiden kan stärkas ytterligare:

1. Natur
2. Kultur
3. Måltid

Exempel på viktiga aktörer inom området är: Trafikverket, Tillväxtverket, Naturvårdsverket, Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), Visit Sweden, Svensk Turism AB, Visita, Svenska

Samernas Riksförbund (SSR), Kollektivtrafikmyndigheten samt Region Västerbotten, Länsstyrelsen Västerbotten och kommunerna i Västerbotten.

Energiagenda för regionala utvecklingsnämnden

Huvudmålet är att främja Västerbottens omställning till ett hållbart energisystem och stärka regionens roll som ledande inom energiomställningen. Agendan fokuserar på tre strategiska områden:

1. Smart användning av energi - Prioriterar energieffektivisering och cirkulär materialanvändning för att minska både kostnader och klimatpåverkan. Det innefattar också att minska effektoppar i energianvändningen.
2. Stabil distribution av energi - Målet är att stärka elnätets kapacitet, utöka energilagring och bygga laddinfrastruktur för elfordon och tankstationer för förnybara bränslen.
3. Hållbar energiproduktion - Stödjer utbyggnaden av förnybara energikällor såsom sol, vind och biogas. Målet är även att främja lokal produktion av förnybara bränslen samt återvinning av restvärme från industriell verksamhet.

Agendan föreslår samarbete mellan aktörer och innovation inom energiteknik för att möta Västerbottens nuvarande och framtida energiutmaningar, samtidigt som den betonar vikten av att skapa lokal nytta av regionens naturresurser.

3: Västerbotten – en nära tillgänglig region

Regionalt trafikförsörjningsprogram för Västerbottens län 2020–2025

Syfte och mål - Programmet vill förbättra kollektivtrafiken i Västerbotten för att göra det lättare att resa inom regionen, bidra till klimatmålen och stödja regional utveckling.

Huvudmål

- Öka resandet med kollektivtrafik – Göra kollektivtrafiken mer attraktiv så fler väljer att åka kollektivt.
- Miljövänlig trafik – Säkerställa att kollektivtrafiken drivs med förnybara bränslen.
- Tillgänglighet för alla – Se till att kollektivtrafiken är tillgänglig för personer med funktionsnedsättningar.

Strategier

- Sätt resenären i centrum – Anpassa kollektivtrafiken efter resenärernas behov för en bättre upplevelse.
- Samverka mellan aktörer – Samarbeta mellan kommuner och andra aktörer för att förenkla resandet.
- Effektiv användning av resurser – Använda befintliga resurser effektivt och söka nya finansieringsmöjligheter.

Utmaningar och möjligheter:

Programmet lyfter fram utmaningar som begränsade ekonomiska resurser och behovet av att anpassa kollektivtrafiken till olika resenärsgupper. Samtidigt pekar det på möjligheter som automatisering, delningsekonomi och elektrifiering för att skapa ett mer hållbart och effektivt transportsystem.

Programmet är centralt för att möta Västerbottens behov av hållbara transporter, förbättra tillgängligheten och bidra till klimatmålen.

4: Västerbotten – en region med hållbara livsmiljöer att bo, verka och leva i

Kulturplan Region Västerbotten 2020-2023

Kulturplanen för Region Västerbotten 2020-2023 beskriver strategier och mål för att utveckla kulturlivet i regionen. Den fokuserar på fem huvudsakliga mål:

1. **Tillgänglig och jämlik kulturell infrastruktur:** Alla invånare ska ha möjlighet att ta del av ett brett utbud av kultur, oavsett bostadsort. Planen betonar inkludering och spridning av kultur i hela regionen.
2. **Barn och unga i fokus:** Kultur ska vara en del av barn och ungas vardag. Regionen vill säkerställa deras rätt till kulturupplevelser och skapande, samt öka samarbetet med skolor och kulturskolor.
3. **Levande kulturarv och miljöer:** Regionens kulturarv ska bevaras, användas och utvecklas. Det innefattar både materiella och immateriella kulturuttryck, samt samiskt kulturarv.
4. **Stöd till professionella kulturskapare:** Regionen vill skapa goda arbetsvillkor för kulturskapare, vilket ska leda till ett rikt utbud av konst och kultur. Det handlar också om att stärka samarbeten och möjligheter för kreativa näringar.
5. **Kultur som drivkraft för samhällsutveckling:** Kulturens roll i regional utveckling betonas, inklusive dess bidrag till demokrati, utbildning och folkhälsa. Regionen vill främja samarbeten mellan kultursektorn och andra samhällssektorer.

Sammanfattningsvis, samverkan och dialog med kommuner, kulturskapare, organisationer och civilsamhället är centrala inslag i genomförandet av planen.

Regional biblioteksplan 2021-2024

Den regionala biblioteksplanen för Västerbotten 2021-2024 handlar om hur biblioteken ska utvecklas och stärkas under perioden. Huvudfokus ligger på:

1. **Demokrati och tillgänglighet:** Biblioteken ska vara platser för kunskap och fri åsiktsbildning. Arbetet ska inkludera alla, särskilt nationella minoriteter och personer med funktionsnedsättningar.
2. **Digital kompetens:** Öka bibliotekens förmåga att hantera digitala verktyg och minska digitalt utanförskap.
3. **Barn och unga:** Fokus på läsfrämjande insatser och implementering av barnkonventionen, vilket innebär att barn ska inkluderas i beslut som berör dem.
4. **Samverkan och lärande:** Bibliotekspersonalens kompetens ska stärkas genom fortbildning och samarbete med andra aktörer.
5. **Kultur och hälsa:** Sjukhusbiblioteken ska erbjuda kultur som en del av vården för att främja välmående och inkludering.

Planen betonar långsiktighet och att biblioteken ska vara viktiga samhällsresurser som bidrar till ett hållbart och demokratiskt samhälle.

5: Västerbotten – en hälsofrämjande region

6: Västerbotten – en region rik på kompetenser

Agenda för kompetensförsörjning - Västerbottens län

Agendan för kompetensförsörjning är en plan som stödjer målen och prioriteringarna i Västerbottens regionala utvecklingsstrategi. Den syftar till att etablera Västerbotten som en attraktiv region där mångfald fungerar som en drivkraft för utveckling och tillväxt. Genom att stärka kompetens inom olika områden bidrar agendan till Västerbottens vision om en region rik på kompetenser.

Agenda för kompetensförsörjning – Västerbottens län visar på tre utvecklingsområden:

1. I Västerbotten behövs ett sammanhållet kompetensförsörjningsarbete där aktörer arbetar med gemensam kraft för att hantera både kända och nya utmaningar
2. I Västerbotten behövs livslångt lärande och en befolkning som är rustad för ett arbetsliv i förändring, för att nå detta behöver Västerbottens län.
3. I Västerbotten behövs det goda arbetsgivarskapet och kapacitet för kompetensattraktion lokalt, nationellt och internationellt.

Inom regional utveckling har Region Västerbotten, baserat på erfarenheter, utvärderingar och styrdokument, identifierat ett antal centrala komponenter. Dessa utgör en grundläggande plattform snarare än en begränsning.

För ett sammanhållet kompetensförsörjningsarbete behöver Västerbottens län:

- Synliggöra aktörer och hur de samspelar i en gemensam bild av aktörskartan
- Funktionella kontaktytor för löpande strategisk dialog i flera sammanhang och med olika fokus
- En grund i att analysera och kommunicera kunskap kring förutsättningar, möjligheter och utmaningar
- Aktiv gemensam omvärldsbevakning och påverkansarbete
- Aktiv uppföljning av insatser i länet med former för gemensamt lärande
- Samverkan och samhandling för större kraft i enskilda frågor
- Proaktivt undanröjande av hinder mellan olika aktörers uppdrag
- Kapacitet att nå ut till och involvera olika typer av aktörer, särskilt företag och beslutsfattare
- Aktiv medverkan i EU-initiativ, särskilt EUBSR (PA Education)
- Aktiv medverkan i ESF+, ERUF ÖN, Intereg Aurora och andra nationella och EU-program